

Editorial

Unul din locurile tulcene cu cea mai mare densitate de mistere pe metrul pătrat este Colnicul Hora cu Monumentul de Independență, din Tulcea. Este un adevărat paradox ca un monument atât de semeț și impresionant să ascundă atâtea secrete. Trecem peste faptul că nu se știe precis cine a ales construirea lui pe stânca de granit a Colnicului Hora, ploaia și furtuna care au însoțit așezarea pietrei de temelie de către Carol I, și care au fost cât pe ce să anuleze călătoria la Tulcea a acestuia și a întregii suite, la 1879, și ajungem la don Quijote de la... Tulcea, pe numele său adevărat Vasile Nicolaeff. Acesta era un bătrân lipovean (unele surse susțin că ar fi fost bulgar), slab, înalt și cu barbă albă.

Contrar firului narativ al romanului lui Cervantes, Don Quijote de la... Tulcea fusese înproprietărit cu o parte din Colnicul Hora, în vârful căruia își construise o moară de vânt. Cu toate demersurile autorităților locale, Vasile Nicolaeff refuză să cedeze terenul și să-și demoleze moara. Începând cu 20 decembrie 1896, evenimentele încep însă să se precipite.

Cu jumătate de an înainte ca Ion Nenițescu să fie numit Prefect al județului Tulcea și să culegă laurii construirii monumentului, primarul orașului îl anunță pe Don Quijote de la... Tulcea că este imperios necesar să cedeze terenul Primăriei, oferindu-i frumoasa sumă de 20 de mii de lei, în condițiile în care monumentul a costat 100 de mii de lei, cu obeliscul din marmură și 2 statui de 4 metri înălțime, turnate în bronz, toate aduse direct din Italia și realizate de artistul român Georgio Vasilescu. Din acest moment, misterul se adâncește, pentru că există nu mai puțin de 3 versiuni ale deznodământului acestei povești. Primul, în care Don Quijote de la... Tulcea moare de bătrânețe și moștenitorii să grăbesc să cedeze terenul pentru cei 20 de mii de lei. Al doilea, în care într-o noapte, moara a fost mistuită de un incendiu, lucru care l-a convins pe Vasile Nicolaeff să vândă terenul. A treia versiune este însă cea mai interesantă și pare cea mai plauzibilă, reprodușă de ziarul „Alarma Dobrogei” din 27 iulie 1897.

Din paginile acestuia aflăm că în 20 decembrie 1896 și 3 iulie 1897, primarul Mircea Petrescu l-a somat pe proprietarul Vasile Nicolaeff să elibereze terenul necesar construirii monumentului dedicat unirii Dobrogei cu România, somații care l-au lăsat complet indiferent pe don Quijote de la... Tulcea. La data de 5 iulie 1897, primarul Mircea Petrescu, având „legea în mână” și ”în fruntea a mii de cetățeni de toate naționalitățile a mers de a prăbușit acea vechitură de moară, în aplauzele și uralele mulțimii.” Ziarul susține că ziua respectivă „a fost o adevărată sărbătoare națională, tricolorul românesc fâlfâind falnic pe toate stradele.”

Sincer, avem *oarecari* îndoieli privind acuratețea informațiilor oferite de ziarul „Alarma Dobrogei”, cunoscut în perioada apariției sale (iunie 1897 – iulie 1898) ca o publicație critică la adresa prefectului Ion Nenițescu. În plus, nu se spune nimic despre acte de expropriere sau hotărâri judecătorești privind moara lui Don Quijote de la... Tulcea, tulcenii noștri, în frunte cu primarul, fiind prezentați ca niște haiduci viteji și patrioți. Cu siguranță că timpul ne va aduce noi lămuriri asupra acestui mister, dar și altele noi, cel puțin la fel de interesante. Sau poate nu.

prof. Nicolae Ariton

Casa Corpului Didactic Tulcea

